

Liikunnallisuus ja toiminnallisuus opetuksessa

<https://screencast-o-matic.com/watch/crlbifV2EYN>

Intro: CONNEXT ESR hankkeen tavoitteena on tukea maahanmuuttajanuoria löytämään koulutuspolkunsu ja sitoutumaan valitsemalleen alalle. CONNEXTin yksi kehittämiskohde on ollut liikuntalähtöisen pedagogiikan kehittäminen. Omnian hankkeessa on kehitetty Valma koulutukseen liikuntalähtöistä pedagogiikkaa erityisesti maahanmuuttajataustaisten miesten kanssa.

Hankkeen aikana Omniassa pilotoitiin Urho toimintaa ja rakennettiin toiminnallinen luokkatila yhdessä Liikkuva opiskelu hankkeen kanssa. Olen Jaanamari CONNEXT hankkeen projektipäällikkö ja kokemuksistaan on kertomassa Valman opettaja Alisa.

Jaanamari kysyy: Kerro lyhyesti mitä on Urhotoiminta?

Alisa vastaa: CONNEXT hankkeen liikuntalähtöisyys ja liikuntapedagogiikka innoittivat meitä kokeilemaan Urho, projektimaista toimintaa täällä Valmassa. Urho tulee siitä, että yhdistetään urheilu ja opiskelu. Urho-toiminnan tavoitteena on ollut innostaa opiskelijoita liikkumiseen ja oppimaan liikkeen kautta. Tavoiteltu sitä, että saadaan samanlainen intohimo, mitä esimerkiksi opiskelijalla voi olla jalkapalloa kohtaan, sinne oppitunnille. Perinteiselle oppitunnille otettiin mukaan liikunta, liikunnallinen aihe tai liikuntalaji ja saatiin näiden kautta muita aineita mielisiksi oppia. Erityisesti tässä ryhmässä on ollut maahanmuuttajia ja huomasimme, suomen kielen oppiminen onnistui hyvin heidän kohdallansa liikunnan ja liikkeen kautta. Suomen kielen verbejä voi hyvin harjoitella sieltä jalkapallomaailmasta tai voidaan kertoa omasta harrastuksesta tai voidaan kuunnella urheilu-uutisia. Matematiikka on helppo yhdistää liikuntaan, on mitattu nopeuksia, matkaa, tehty yksikön muunnoksia ja laskettu prosentteja.

Liikunta on mukana kaikessa oppimisessa, liikunta on toiminut opiskelijoille motivaationa ja yleensä ovat olleet kivoja tunteja, jonne on kiva tulla. Oppiminen tapahtuu luontaisesti ja huomaamatta, ettei opiskelijat ole ihmetelleet miksi yhtäkkiä harjoitellaan jotakin kielioppia, sanoja. Heille se on liikuntaa, muu oppiminen tulee vaan huomaamatta mukaan. Ryhmä ja yhdessä oppiminen on myös tosi tärkeää Urhossa.

Jaanamari sanoo: Paljon hyötyä Urho-toiminnasta opiskelijoille, erityisesti suomi toisena kielenä opiskelijoille.

Alisa sanoo: Kyllä, se on kivaa ja yhdessä tekemistä ja saadaan uusia kavereita ja käytetään suomea arkielämässä ja -tilanteissa.

Jaanamari sanoo: Edistää myös samalla oppijoiden osallisuutta ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Alisa sanoo: Kyllä.

Jaanamari kysyy: teillä on varmaan ollut mukana pelillisuus Urhossa?

Alisa vastaa: Olemme hyödyntäneet erilaisia oppimislepejä ja yhdistetty siihen jokin urheilulaji, esimerkiksi jalkapallo, sen ympärille on rakennettu erilaisia oppimislepejä.

Jaanamari kysyy: Hankkeen aikana on rakennettu Liikkuva opiskelu hankkeen kanssa toiminnallista luokkatilaa sinne Valmaan. Kerrotko miten koet, että olette hyödyntäneet hankkeen hankintojen avulla rakennettua toiminnallista tilaa ja erilaisia välineitä? Onko tila käytössä, osaavatko opettajat käyttää tilaa ja välineitä?

Alisa vastaa: Perinteiset luokkatilat ovat vähän tylsiä. Saimme liikkuva hankkeen ja CONNEXT-hankkeen kautta hankittua helposti liikuteltavia kalusteita, palloja ja erilaisia välineitä, joita opiskelijat voivat käyttää siinä tavallisella oppitunnilla. Hankkeen aikana tehtiin ohjeita, kannustettu opettajia käyttämään välineitä eri oppiaineiden tunneilla ja kyllä välineitä on käytetty ja on tehty myös opiskelijoille helposti tarjottavaksi, ei tarvitse aina olla nk. opettajavetoista, vaan että jos opiskelija tarvitsee rauhallisen tilan työskentelyä, niin

opiskelija osaa käydä hakemassa vaikka sen sermin itselleen. Tai jos opiskelija haluaa liikettä, niin voi ottaa jumppapallon tavallisen tuolin tilalle.

Välineet ovat saatavilla opiskelijoille. Vaatii sitä, että opettajat kannustavat opiskelijoita käyttämään välineitä sekä ohjeistavat miten välineet toimivat. Olemme yrittäneet saada ohjeet esille. Ajattelen, että tämä on mahdollisuus, saadaan semmoinen liikkuvan opiskelun kanssa tehtyä toiminnallista luokkaa, siellä on paljon elementtejä, jotka auttavat herättelyssä. Lisätään vireystilaa ja aktiivisuutta pienillä jutuilla, ei tarvitse olla koko tunti, vaan pieninä paloina siellä mukana.

Jaanamari kysyy: Kuulostaa hyvälle. Hankkeen keskeinen on ollut opiskelijoiden osallisuus ja haluttu sitä enemmän mahdollistaa. Miten koet tämän hankkeen aikana, miten opiskelijoiden osallisuus on toteutunut?

Alisa vastaa: Esimerkiksi Urho-projektissa, olen kerännyt opiskelijoilta tietoa mikä heitä kiinnostaa tai mikä laji kiinnostaa. Näitä on sitten huomioitu, kun toimintaa on suunniteltu. Opiskelijat toivovat paljon liikuntaa ja yhdessä tekemistä, mahdollisuutta tutustua uusiin luokkakavereihin vapaammin. Toiminnallisuus ja liikunnallisuus tukee tätä toivetta. Urhon rinnalle on tullut iltapäivätoimintaa Valmassa, vapaa-ajan toimintaa. Opiskelijoilla ei ole välttämättä harrastusmahdollisuuksia tai ei pääse ja pysty menemään. Olemme koulussa järjestäneet omia vapaa-ajan toimintoja ja toiminnallisuus ei ole aina sitä liikuntaa, vaan meillä on ollut esimerkiksi käsityökerhoja, missä tehdään kädentaitoja, kuvataidekerho ja lukukerhoja ja liikunta-kuntosalikerhoja. Kerhotoimintaa on järjestetty tukemaan opiskelijoiden osallisuutta ja tarvetta tehdä asioita yhdessä oppituntien ja opetuksen ulkopuolella.

Jaanamari kysyy: Hanke on nyt päättymässä. Olit hankkeessa mukana alkuvaiheessa ja nyt syksyllä tulit uudestaan hankkeeseen mukaan. Miten koet, mitä olet itse oppinut, mitä osaamista olet saanut?

Alisa vastaa: Hanke on mahdollistanut paljon, hanketyö on antanut mahdollisuuden ideoida ja kokeilla uutta. Koen, että saan kokeilla uutta. Toiminnallisuuden ja osallisuuden lisääminen on oikeasti pieniä asioita, tarvitsee aikaa ja välineitä, tutustumista opiskelijoiden kanssa, heidän kanssansa ideointia ja itse ei tarvitse kaikkea keksiä, vaan hyödyntää opiskelijoita. Saadaan hyvää palautetta, hankkeen toiminta on palvellut niitä opiskelijoita, jotka eivät tykkää perinteisestä istumisesta, vaan tarvitsevat liikettä ja tekemistä. Motivaatio on muu kuin uuden asian oppiminen, ehkä se on se jalkapallo, joka motivoi ja sen ympärillä oppii.

Uskon, että tämä on virkistänyt minua myös opettajana, erilaista tekemistä, ja kivoja päiviä kun saa laittaa jumppavaatteet päälle ja tietää, ettei vaan istuta ja olla. Ilmapiiri on avoin, positiivinen, kiva tehdä yhdessä ja tutustuu paremmin toisiin, tulee uusia tuttavuuksia. Opiskelijoiden on siten helpompi ottaa esille muitakin asioita. Hyvät käytännöt jäävät sitten omaan työhön ja niistä sitten kertoo työkavereille ja innostaa siten muitakin.